

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCYJ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czeszochowski

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odosłaniem do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petytowy czterolamowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Kto zwycięży?

Częstochowa, 16-5.

Wielka wszechświatowa wojna dziś bardziej, niż kiedykolwiek staje się wojną angielsko-niemiecką, dominującym bowiem w niej jest antagonizm tych dwóch wielkich organizmów państwowych, narodowych, dwóch ras germańskiej i anglo-saskiej o ideały przyszłości, rozwoju i potęgi.

Jak się to stało, że te dwa państwa, które nigdy przedtem z sobą nie skrzyżowały broni, a przeciwnie walczyły ramię przy ramieniu na wielu polach walk przeciwko wspólnym nieprzyjaciółom, dziś stały się najzarliwzyszymi wrogami? Nie można ani Anglii ani Niemiec nazwać dziedzicznymi wrogami, w ich bowiem tradycjach politycznych i historycznych tej dziedzicznej nienawiści i antagonizmu bynajmniej nie ma. Konflikt angielsko-niemiecki rodzi się dopiero w zaraniu XX wieku i odrazu nabiera wyjątkowej intensywności, nieomal z miesiąca na miesiąc się zaognia, aż na koniec przechodzi w otwartą walkę, staje się najpopularniejszą wojną w Niemczech i w Anglii.

Konflikt angielsko-niemiecki datuje się więc od czasu, gdy Niemcy rozpoczęły politykę kolonialną. Bismark, był jeszcze przedstawicielem dawnej kontynentalnej polityki Niemiec.

W r. 1884 w Berlinie odbyła się konferencja polityczna, która dokonała podziału Afryki, Niemcy dzięki krótkowidztwu Bismarka wyszły z niej z próżnymi rękoma. Zdanie kanclerza: „Cała kwestja wschodnia nie warta jest kości jednego grenadjera pomorskiego“, doskonale charakteryzuje nam zapatrywania Bismarka na politykę kolonialną państwa niemieckiego.

Nic też dziwnego, że po roku 1870 przez całe ćwierć wieku utrzymują się zupełnie przyjazne stosunki pomiędzy Anglią a Niemcami, zadokumentowane choćby oddaniem przez Anglię Niemcom w 1890 roku Helgolandu, skalistej wyspy na morzu Północnym, która w niespełna lat dziesiątek miała się stać podstawą operacyjną floty niemieckiej przeciwko Anglii. Tej tradycyjnej polityce przyjaźni angielsko-niemieckiej wierni byli: lord M. Chamberlain, Salisbury i Rosebery. Tę przyjaźń jeszcze silniej cementowała opozycja i rywalizacja Anglii w stosunku do ambicji kolonialnych Francji w Afryce i Rosji w Azji.

Powstanie ambicji kolonialnych w polityce niemieckiej wywołuje dopiero antagonizm angielsko-niemiecki.

Najgroźniejszą dla Anglii przyczyną, która wytworzyła zaciętą walkę Anglii z Niemcami — była sprawa wschodnia i dążenie Niemiec do protektoratu nad Turcją

Na tem polu Niemcy poszczycić się mogą sukcesami. Podobnie jak Anglija w XVIII wieku straciła Stany Zjednoczone, ale utrzymała Kanadę i Indie; Niemcy utracili w XX wieku Chiny i Marokko, uzyskały jednak Azję Mniejszą. Ten wpływ Niemiec na sprawę tureckie, zdobyte ekonomiczne i polityczne w Turcji, wielki plan linii kolejowej B. B. B. (Berlin — Bizancjum — Bagdad), zagrażającej Egiptowi i Indjom angielskim, przerzuca Anglię na zupełnie odrębne, niż dotychczas międzynarodowe stanowisko, doprowadza do porozumienia z Rosją, nawet w kwestji perskiej i koncentruje całą działalność imperjalistyczną Anglii przeciwko Niemcom.

Linje kolejowe w dzisiejszym rozwoju komunikacji, nie są tylko handlowymi drogami, ale zawsze politycznymi i strategicznymi. Taką była kolej transyberyjska, która do prowadziła Rosję do konfliktu z Japonją, przedłużenie kolei bagdadzkiej do zatoki perskiej prowadziło do nieuchronnego starcia Niemiec z Anglią. Anglija rozumowała „100 kilometrów w koleji bagdadzkiej, są równie niebezpieczne, jak jeden pancernik niemiecki.“

Dziś Niemcy jasno formułują sprawę: „Dla nas musi to być zupełnie jasne, że przyszłość niemieckiej polityki z losem Antwerpji i Basry są ściśle związane i że linja morze Północne — Zatoka Perska, zarówno na zachodzie, jak na wschodzie, musi być zupełnie z władania Anglii odebrana.“

Dwie następujące daty są bardzo charakterystyczne i pouczające dla dziejów polityki kolonialnej Anglii i Niemiec w sprawach Bliskiego Wschodu. A mianowicie: 1600 rok, gdy w Anglii powstaje wschodnio-indyjskie Towarzystwo, mające za zadanie usunąć wpływy i znaczenie portugalskiej drogi morskiej do Indji. Jest to wstęp do angielskiej polityki orientalnej — bagdadzkiej. Rok 1888 wstąpienia na tron cesarza Wilhelma jest również datą znamienną, jest wstępem do polityki kolonialnej Niemiec.

Rok 1885 jest jeszcze rokiem rozkwitu małżeństwa kolonialnego Niemiec i Anglii.

Oto jak wielką drogę musiały przebyć Niemcy, i jak ją w krótkim czasie przebyły, aby dogonić Anglię. Różnica czasu między rokiem 1600 a 1888 jest olbrzymia, te dwie daty mówią same za siebie, mają wymowne znaczenie. Nowy rywal Anglii w polityce kolonialnej i wszechświatowej, wykazał zdumiewającą energję i siłę mówi dr. W. Orłowski w „Kur. War.“ a w końcu stał się jedynym rywalem Anglii zagrażającym jej posiadłościom w Azji i Afryce.

Publicyści angielscy mówią: Anglija walczy o równowagę Europy, Anglija walczy o pokój, o prawa małych narodów, lecz w tem nie zawiera się istota prawdy. Publicyści niemieccy z kolei

fe England* w podobny sposób będą również formułowali swoje zarzuty. Prawda jednak polega na czem innym. Dla polityka bezpośrednio przez udział własnego narodu nie zaangażowanego w tym sporze angielsko-niemieckim, obiektywniej przedstawia się istota walki tych dwóch olbrzymów Niemiec i Anglii.

Jest to walka o byt i przyszłość rozwoju, w tej walce ścierają się dwa odrębne ideały narodowe: angielski ideał tradycyjnej polityki kolonialnej, wyrosły z historycznego i geopolitycznego położenia tego kraju — ideał przeszłości narodowej oraz ideał narodowy nowych Niemiec, pełnych sił i energii, dążących do wcielenia w życie ideału przyszłości narodowej — wielkiej polityki kolonialnej.

Oba te narody mają prawo do życia, to prawo zawiera się w ich sile. Na sprzeczności zobopólnych dążeń niemożliwych do pogodzenia polega tragizm tej walki olbrzymów.

Ta walka jest osią dzisiejszej wojny. My współcześni patrzymy właśnie na ten zrodzony w XX wieku, trwający bój, dwóch wielkich energii narodowych, dwóch ras anglo-saskiej i germańskiej. Bezprzykładna masa energii fizycznej i duchowej nagromadzona z jednej i z drugiej strony, imponować musi, olśniewa i czyni wrażenie pomimo całego tragizmu, czegoś tytanicznego i naprawdę wielkiego. Tak walczyć w XX wieku potrafi człowiek o swoje ideały — nie bogowie, lecz tylko ludzie.

Dziś wojna wszechświatowa po rewolucji w Rosji, jeszcze bardziej nabrała charakteru wyłącznej walki dwóch olbrzymów Anglii i Niemiec. Od losów tej walki zależy przyszłość Europy i świata.

WOJNA.

BERLIN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 16 maja.

Nad kanałem Aisne — Marne i w Szampanji ożywiony ogień artylerji.

Na pozostałych frontach na zachodzie przy częściowo brzydkiej pogodzie było spokojnie.

Ofensywa włoska nad Isonzo.

Komunikat austriacki.

WIENIEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 15 maja:

Wschodni i południowo-wschodni plac boju — Niema nic do doniesienia.

Włoski teren walk:

Po trzechdniowym przygotowaniu przez artylerję, odozas którego nieprzyjaciół rozkazał działać na przetrzeni od Tolmeina aż do morza wszystkim swym masom armatnimi i przyrzadom do rzucania min, nastąpił wczoraj żądany ciągły od Włochów przez ich sprzymierzeńców atak piechoty na stanowiska nasze nad Isonzo.

Na froncie o szerokości przeszło 40 km. nieprzyjaciół szturmował stanowiska nasze

Najgwałtowniej ścierano się w o-kolicy Plawy, na Monte Santo, na wzgórzach na wschodzie od Gorycji, na terenie Fajtiv Hrib i pod Costan-jevitza.

Na wielu punktach terenu bitwy zalały się głębokie włości masy atakujące już w naszym ogniu armatnim i karabinów maszynowych, mia nowicie na Monte San Gabriele, na której nieprzyjaciel uchodził w zupełnym nieładzie, pozostawiając uzbrojenie, helmy i karabiny.

Gdzie tylko włości posunęli się na przód, atakowani byli przez piechotę, której nie zdołał zachwiać żaden ógień artylerji, i w walce oko w oko zostali odrzuceni.

W taki sposób na Fajtiv Hrib wysunięte naprzód nasze rowy zmieniały pięć razy swego właściciela, aż wreszcie utrzymane zostały zwycięsko przez obrońców.

Zastępca szefa sztabu generalnego

v. Hoefler

Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat frontuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 14 maja:

Na całym froncie działalność artylerji. Odparto gwałtowne kontrataki na stanowiska zdobyte przez serbów, oraz na Stra di Legen.

Komunikat rosyjski.

PETERSBURG, Urzędowo donoszą, dnia 14 maja:

Front zachodni.

Ogień karabinowy, oraz działalność lotnicza i wywiadowa.

Front kaukaski.

Na południe zachód od Giszszahane usiłowali turcy, w ziele około kompanji, posunąć się naprzód, ale byli odparci ogniem naszym.

Walki w powietrzu.

W okolicy osady Noliboki, w kierunku Nowogródka, wyładował samolot niemiecki. Lotników wzięto do niewoli. W okolicy Monasterzysk spadł z nieznaną przyczyną, z wysokości 3,200 metrów, samolot nasz typu „Ilija Muromic” i rozbił się o ziemię. Kierujący nim sztabkapitan lotnictwa Ławrow, oraz cała załoga samolotu, złożona z 4 oficerów i szeregowca, zginęła na miejscu. W okolicy Staniślawowa spadł również i rozbił się jeden z samolotów naszych. Zginęli przytem: chorąży lotnictwa Kaczenin i porucznik Jesinow.

Walki lotnicze na froncie wschodnim.

BELIN, 16 | 5. W ostatnich czasach hydroplany rosyjskie wielokrotnie próbowały przeszkadzać działalności naszych forpczt na północnym wybrzeżu Kurlandji.

Dlatego dnia 18 maja rano obrzuciliśmy obficie bombami rosyjską stację lotniczą Lebara.

Statek powietrzny „L. 22”.

BERLIN 16 | 5. Statek powietrzny marynarki „L. 22” zginął od 14 maja. Według angielskich doniesień urzędowych „L. 22” zniszczony został przez angielskie morskie siły zbrojne dnia 14 maja przed południem na morzu Północnym.

Zgodność poglądów.

WIEN, 16 | 5. „Neue Wiener Tageblatt” dowiaduje się, że wczorajsze narady kanclerza Rzeszy von Bethmana Hollvega z hr. Czerninem ujawniły najzupełniejszą zgodność poglądów sprzymierzeńców.

O jedność Austro-Węgier.

WIEN, 16 | 5. Partja konstytucyjna izby panów podkreśliła na ostatniem posiedzeniu konieczność jedności Austro-Węgier, która powla-

na zachowana być wtedy nawet, kiedy Galicja otrzyma większą samodzielność Wielkie czyny Niemców w wojnie obecnej pointiesiono z uznaniem, jak również wewnętrzne uprawnienie niemieckich terenów językowych w Czechach. Uznano za niezbędne uregulowanie sprawy języka urzędowego.

Co mówi Kanclerz o celach wojny?

BERLIN, 15 | 5. Biuro Wolffa donosi: W odpowiedzi na interpelacje w parlamencie Rzeszy, Kanclerz powiedział, między innymi co następuje:

Miarodajnym dla mojego stanowiska jest dążenie do szybkiego a je dnocześnie szczęśliwego zakończenia wojny. Dzisiaj nie widzę jeszcze, ze strony naszych przeciwników zachodnich żadnej gotowości do zawarcia pokoju, żadnej ustępliwości, z ich zdobywczych i niszczycielskich projektów. Czy wierzy ktokolwiek, że nieprzyjaciół tych zdoła się doprowadzić do pokoju drogą umiarkowania i ustępliwości? A może należy się im przeciwstawić program zdobywczy? Równie mało przybliży koniec wojny program wyrzeczenia się jak i program aneksji Przewoimie.

Zdaje się, że Rosja, co do siebie, odrzuciła wszelką zdobywczość. Ale czy posiada Rosja pragnienie powstrzymania dalszego przelewu krwi swych synów. Czy istotnie wyrzeka się ona wszystkich planów zdobywczych? Czy życzy sobie Rosja przywrócenia trwałych stosunków i pokojowego pozycia sąsiedzkiego z nami? Jeżeli tak to rozumie się, że my to pragnienie podzielimy, chcemy by trwałe stosunki nie zostały zerwane w przyszłości i żeby ich rozwój nie był uniemożliwiony przez zbytne wymagania, które nie mogą się z pojęciem wolności i samodzielności narodów i które by dały powód narodowi rosyjskiemu do ponownego niezadowolenia.

Pożary lasów pod Berlinem.

BERLIN, 16 | 5. Jak donosi „Berliner Tageblatt” dnia 13 b. m., około godz. 10 zrana, zauważono w miejscim lesie szpandawskim, Johannistift, pożar, który, wobec panującej suszy, rozszerzył się szybko, obejmując znaczny obszar. Przy pracy ratunkowej pomagali szpandawskiej strażnicy ogniowej, oraz grupa studentów berlińskich, znajdującą się na wycieczce. Około południa pożar opanowano. Drugi wielki pożar, którego pastwą stało się 12 morgów lasu, wybuchnął tego samego dnia przed południem pod Caputhem.

Chwila bieżąca.

— Pisma donoszą, że poseł dr. Głabiński zawiadomił listownie prezesa Koła polskiego, że składa godność wiceprezesa Koła, jak również wszelkie inne godności wydziałowe.

— Zmarł w wieku lat 70 prof. St. Karwowski, historyk literatury i przywódca polskiej frakcji poznańskiej rady miejskiej.

— Prezydent Wilson wyraził zgodę na powiększenie armji do 138,000 żołnierzy.

Co słychać nowego?

Robotnicy angielscy żądają pokoju.

Donoszą z Londynu, że na kongresie robotniczym, jaki się odbył w Norwiche przy współdziałaniu delegatów 27 grup związkowych, 66 głosami przeciwko 14 przyjęto rezolucję,

żądającą zawarcia trwałego i zaszczytnego pokoju, który może być osiągnięty tylko drogą rokowań, podczas gdy zwycięstwo wojenne mogłoby być wymuszone ze szkodą narodów całego świata

Ruch ukraiński.

Prasa rosyjska donosi, że okręg, który nazywał się dawniej okręgiem kijowskim, zwany jest obecnie oficjalnie ukraińskim.

Generał Brustow, wywodzący swój ród z rodziny polskiej Brustowskich, nadesłał na ręce przedstawicieli Komitetu Ukraińskiego depezę, w której zezwala na utworzenie osobnych pułków ukraińskich.

Na całej Ukrainie zapanował wielki entuzjazm, w samym Zytomierzu zgłosiło się kilkuset dezertersów ukraińskich, którzy okazują gotowość wstąpienia do armji i walczenia pod własnymi sztandarami.

W Kijowie utworzyli się pierwszy pułk ukraiński. Wstąpiło do niego natychmiast 3000 ochotników. Z armji rosyjskiej ucieka bardzo wielu żołnierzy rusińskich, którzy pragną wstąpić do własnej armji ukraińskiej. Członkowie Rady Delegatów robotniczych i wojskowych nalegają, aby powrócili natychmiast do swych pułków, gdyż w przededniu wielkich bitew decydujących każdy żołnierz powinien trwać na swym stanowisku.

Uniwersytet warszawski nie istnieje.

„Dziennik Kijowski” zamieszcza następującą depezę Ag. Pet. z Bostowa nad Donem, pod datą 31 marca st. st.

„Zebranie profesorów, nauczycieli i urzędników uniwersytetu warszawskiego postanowiło prosić rząd o zmianę nazwy uniwersytetu i wyższych kursów żeńskich, mianowicie o przemianowanie na rostowski uniwersytet i rostowskie kursy żeńskie”.

Obchód 3 maja w Paryżu.

Jak donosi paryska „Polonia” na dzień 3 maja zapowiedziano w Paryżu uroczystość polsko francuską, której przewodniczyć miał jeden z najwybitniejszych mózów francuskich

Będą jeszcze walki.

Zwykły przegląd tygodniowy agencji Reutersa działań na polach walki oświadcza, że na froncie zachodnim należy się spodziewać jeszcze rozległej akcji bojowej, gdyż sprzymierzeńcy zamierzają ściągnąć tam tyle żołnierzy i amunicji, ile trzeba będzie dla osiągnięcia celu.

Kwestja okupowanych terytorjów Galicji.

Jednym z głównych punktów obrad Komitetu wykonawczego w Kijowie była kwestja okupowanych terytorjów Galicji.

Komitet postanowił objąć je swoją organizacją i w tym celu porozumieć się z lwowskim polskim Komitetem ratunkowym. W związku z tem postanowiono poczynić zabiegi o powrót deportowanych mieszkańców.

W dalszym ciągu obrad wydelegowano na wiece polskie: do Zytomierza—p. Knola a do Białocerkwi—p. Berezowskiego.

Komitet wreszcie uchwalił wydać do młodzieży szkolnej odezwę treści następującej:

Do Polskiej Młodzieży Szkolnej! Jesteście wraz z ogółem porwani przez prąd wypadków doniosłego znaczenia.

Wasze wrażliwe umysły i gorące serca rwa się do nowych form ży-

cia, których hasłem jest wolność. Pamiętajcie, iż dźwigająca się w swym niepodległym istnieniu ojczyzna, żądać będzie od Was wyłącznej pracy twórczej. Pracy tej przed wami ogrom!

Winnicie się do niej jaknajlepiej przygotować, by sprostać zadaniu. Wyzyskajcie więc ten zapal, który w sobie dziś czujecie, ten ogień, który pod wpływem wypadków w duszach waszych się zatlił. Wytężeł swe siły ku pogłębieniu swej pracy w szkole, która tylko przy współudziale z waszej strony da wam to wszystko, co dać jest w stanie.

Dotychczas do tego pracę nad własnym wykształceniem, pamiętając, iż nic nie ma tak wielkiej wartości dla człowieka, jak to co samodzielnie się zdobywa.

Z polskiego kom. wykon. w Petersburgu.

Z szeregów uchwał w sprawach organizacyjnych, powzięto ponowną uchwałę kooptowania do komitetu przedstawiciela duchowieństwa.

Zbrojenia Japonii.

„Frankfurter Zig.“ donosi, że w parlamencie japońskim rząd złożył dodatkowy program flotowy, w myśl którego ma być uchwalone na budowę floty jeszcze 210 milionów jen.

O pomnik Katarzyny II.

Pomnik carowej Katarzyny II, znajdujący się na wielkim placu Iżankowskim w Petersburgu, niedaleko Newy, a cały z brązu ulany, ma zostać, jak donoszą z Petersburga do gazet szwedzkich, na życzenie mieszkańców stolicy, stopiony, a bronz przeznaczony na cele wojenne. Pomnik carowej wystawiło m. Petersburg, jako założycielce stolicy, choć właściwym założycielem Petersburga był Piotr Wielki.

Podwyższenie wieku służby w Anglii.

W Anglii podwyższono wiek, wymagany do służby w wojsku, do lat 50. Mężczyźni jednak, liczący ponad 41 lat, nie będą pociągani do służby, ale mogą zaciągać się do niej dobrowolnie.

„Polska poezja“ w języku czeskim.

Przy sposobności niedawnego zgonu słynnego lingwisty czeskiego Wymazała wspominała w prasce „Narodnich Listach“, że Wymazała był jeden z pierwszych na ziemiach czeskich polonofilów i tłumaczył z polskiego na czeskie.

Już w roku 1878 wydał on po czesku coś w rodzaju antologii z poetów polskich pod nagłówkiem „Poezja polska“, która cieszyła się wówczas w Czechach powszechną sympatią i spotkała się także u krytyki z przyjęciem najbardziej gorącym. Szczególną wartość posiadają w książce sumiennie napisane życiorysy i trafne charakterystyki poszczególnych kutorów polskich, z których dla antologii zaczerpnięto poetyczny materiał.

Z Warszawy.

100,000 marek dla gminy.

W piątek warszawska gmina żydowska otrzymała od berlińskiego Związku Pomocy dla żydów 100,000 marek.

Kwiaty i dzieci.

Komitet organizacyjny kwesty „Ratujcie dzieci“ przygotowuje cały szereg nowych sposobów pozyskania ofiar.

Między innymi urządzona będzie kwesta za pomocą żywego kwiecia, zamiast dotychczasowych znaczków papierowych i kwiatków sztucznych. Ukazą się na ulicach d. 9 i 10 czer-

Podziękowanie.

Wszystkim zyczliwym znajomym i przyjaciółom, którzy raczyli oddać ostatnią posługę drogiem mi zwiłkom ukochanej matki.

ś. t p.

Heleny Piętkowskiej

Składam serdeczne „Bóg zapłać“

S y n.

wca w wielkiej ilości prawdziwe kwiaty polne i ogrodowe, które będą sprzedawać równie żywe, a nawet żywsze kwiaty—dzieci. Wyniosą one na miasto malowniczo ozdobione rydwany i rozdawać będą przechodniom kwiaty, kwestując na ubogą działkę. Kwestarzami będą dzieci inteligencji. Zaprawia się one w ten sposób do pracy ofiarnej dla swych upośledzonych przez los rówieśników.

Jednomysłnie.

Gazety żydowskie informują, że niedawno w Klubu Państwowców polskich odbył się wieczór dyskusyjny z referatem a sprawie rusińskiej. W dyskusji jaka się wywiązała, przemawiali dwaj przedstawiciele narodowców żydowskich w obronie praw narodowych żydów.

Z mówców polskich—czytamy dalej którzy w dyskusji poruszyli także kwestję żydowską, wszyscy jednomyślnie wypowiedzieli się, że absolutnie ufają asymilacji żydów w Polsce.

Czyny burmistrza żyda.

Z Warszawy wyjechał adwokat, działacz narodowo-żydowski, do Mazowiecka, jako obrońca w procesie wytoczonym tam b. burmistrzowi, Izraelowi T. Akt oskarżenia zarzucał burmistrzowi, że otrzymał 200 rb. łapówki za nierekwirowanie mięsa, 10 rubli za uwolnienie męża, a księdzu Czajce liczył marki po 50 kop., kiedy kurs urzędowy był wyższy. Prokurator domagał się 2 lat więzienia. Obronca warszawski dowodził, że czyny te burmistrz popełnił na kilka dni przed otrzymaniem nominacji, nie może więc być karany jako urzędnik. Prokurator wobec tego domaga się ukarania za wymuszanie pieniędzy. Sprawę odroczone dla zbadania śladka, b. komendanta miasta p. Petersdorffa, który ma potwierdzić, że aczkolwiek oskarżony nie miał jeszcze nominacji na burmistrza, był jednak upoważniony do wydawania pewnych „instrukcji“.

Z Radomia.

Młodociągni złodzieje.

Aresztowano tu szajkę złożoną z kilku młodych chłopców i dziewcząt podczas dokonania zuchwałego włamania w biały dzień w okno wystawowe pewnego złotnika. Szajka pracowała na spółkę w ten sposób, że dziewczęta zasłaniały chłopców „operujących“ koło wystawy, chustkami. Szajka ma na sumieniu niejedną podobną uczynek.

Z Sosnowca.

Rada miejska.

Po długich pertraktacjach doszło wreszcie do kompromisu wyborczego między blokiem polskim wyborców chrześcijan a komitetem żydowskim.

Na tej zasadzie złożono komisarzywi wyborczemu tylko jedną listę kandydatów, obejmującą 80 nazwisk radnych i tyluż zastępów. Na liście tej zapewniona jest polska większość Rady Miejskiej w Sosnowcu. Wobec

tego wybory odbędą się w kurji 6, gdzie złożono 6 list a mianowicie: lewicy P. P. S., prawicy P. P. S., Narodowego Robotniczego Komitetu Wyborczego, obejmującego N. Z. R. i Polskie Związki Zawodowe, Pol. Rob. Kom. Wyb. (chrześ. dem.), oraz socjalnej demokracji i nacjonalistów żydowskich. Z list polskich największe szanse ma lista Nar. Rob. Kom. Wyborczego.

Z Kielc.

Obuwie szwedzkie.

Wydział Apropowiz. przy Oddz. Rantunkowym w miarę możliwości stara się o zaopatrzenie mieszkańców Kielc w artykuły pierwszej potrzeby — w tym celu sprowadził większą ilość obuwia szwedzkiego.

Obuwie wykończono bardzo ładnie z dobrych skór przedwojennych wyróżnia się względną taniością — od 40 do 86 koron za parę.

Z Dąbrowy.

Dziwne zjawisko.

Legenda jak świat stara, że podczas wojny zawsze „jakoweś znaki pojawiają się na niebie“, wczoraj miało prawdziwe zastosowanie, bo o 10 rano około godziny 5, około tarczy słonecznej ukazały się cztery pręgi świetlane w barwie zielonej, fioletowej, amarantowej i żółtej. Zjawisko trwało około pięciu minut, potem znikło.

Z Będzina.

Kontrola „domów modlitwy“.

Funkcjonariusze policyjni ściśle kontrolują dwa razy tygodniowo czystość żydowskich domów modlitw. Niektóre z tych mieszkań pod względem czystości przedstawiają obraz gędy i rozpaczy. Śmiecie niewymiatane są od dłuższego czasu, ławki i stoły ani razu mydła, lub gorącej wody nie widziały i „zapach“ w tych pomieszczeniach nie do zniesienia.

Działwa to przyszłość Polaki.

Z Rady Miejskiej.

(posiedzenie nadzwyczajne).

Po raz zapewne już ostatni zwołana została dawna Rada Miejska na posiedzenie nadzwyczajne, na które przybyło kilkunastu radnych, objął burmistrz i członkowie Magistratu.

Przewodniczący dr. J. Marczewski otworzył posiedzenie, poczem Rada zdecydowała w duchu pomysłu dla Tow. Op. nad bezdomnymi dziećmi sprawę podwyższenia opłaty za działkę, wreszcie przystąpiono do sprawy, dla rozstrzygnięcia której zwołane nadzwyczajne posiedzenie Rady.

Jak już pisaliśmy w naszym „Goficu“, na ostatnim swym posiedzeniu Rada odrzuciła projekt Magistratu w

sprawie budowy nowej kosztownej elektrowni w Częstochowie, jednak Magistrat po wspomnianem posiedzeniu Rady doszedł do wniosku, iż nie może brać na się tej poważnej odpowiedzialności wobec ogółu, w razie gdyby miasto zostało pozbawione prądu elektrycznego.

To też uproszono specjalną komisję w osobach dyr. G. Kohna, inż. J. Hertza i inż. Smidta, w celu zbadania jaknajdokładniejszego sprawy zasilania miasta w energię elektryczną.

Co mówi komisja?

Wspomniani członkowie komisji zbadali raz jeszcze stan obecnej stacji elektrycznej, która pięknego lepszego poranku może odmówić posłuszeństwa.

Dokonano też obliczeń i zbadano projekt, zasilania miasta w prąd przez jedną z fabryk miejscowych.

Jedyną z fabryk w naszym mieście nadających się do tego jest fabryka „Warta”, która mogłaby stać się źródłem energii elektrycznej dla miasta.

Koszta połączeń z fabryki „Warta” przeróbek przewodników itd. itd. wyniosłyby wówczas mk. 80.000.

Jeden kilowat kosztowałby na godzinę 37 z ułamkiem feniga, co w porównaniu z kosztem obecnym 16,2 fenigi, jest bardzo wysokim.

Projekt ten nie opłaca się.

Właściciele fabryki „Warta” zastrzegli też sobie, że w pół roku od chwili zawarcia pokoju muszą być zwolnieni z kontraktu, co też jest rzeczą bardzo niewygodną.

Gdyby zaś zechciano zreparować maszyny w dzisiejszej elektrowni pociągnęłoby to za sobą koszt mk. 20.000, co wobec tego, że Elektrownia nie jest własnością miasta również się nie opłaca.

Jak widać z powyższego obydwie wspomniane projekty nie są wcale korzystnymi dla miasta, to też komisja, aby miasto nie pozostało, jak wspomnieliśmy, bez światła, uznała za możliwe tylko załatwienie tej sprawy w sposób poniższy.

O małą elektrownię.

Projekt poprzedni Magistratu jest za kosztowny, ale można wznieść elektrownię możliwie najmniejszym kosztem t. j. za cenę 200,000 mk., jak obliczono.

Wzniesiona za tę cenę stacja elektryczna, stanowić będzie własność miasta i dostarczy miastu 350 HP (konii parowych), a koszt kilowata na godzinę wyniesie 15,1 fen.

Dodać należy, że ewentualna reparacja stacji obecnej kosztuje 29 tys. mk. pozbawny Częstochowę energii elektrycznej na okres od 3—4 miesięcy, co, wobec dzisiejszej drożyzny środków oświetleniowych, jest równie rzeczą dla mieszkańców uciążliwą.

Komisja zastrzegła w protokole, przesyłając do Magistratu, aby w razie budowy wspomnianej Elektrowni roboty powierzono siłom miejskim i firmom krajowym.

Dyskusja i decyzja Rady.

W dyskusji jaka się wywiązała, przewodniczący dr. J. Marczewski udzielił głosu dyr. G. Kohnowi i dr. E. Kohnowi, których pierwszy w dłuższym przemówieniu omawiał sprawę wzniesienia nowej elektrowni kosztem najwyżej 200,000 mk., jako jedynego korzystnego wyjścia z tej przykrej sytuacji, zarówno dla Magistratu, jak i mieszkańców Częstochowy.

8-io klasowe gimnazjum żeńskie

W. Chrzanowskiej

Częstochowa, ul. Teatralna 9.

Zapisy przyjmuje kancelaria szkoły codziennie między g. 10 ½ 12 ½ p. p. do dnia 1-go czerwca, poszem przed wakacjami kandydatki nie będą przyjmowane. Egzamina wstępne rozpoczną się d. 4 czerwca.

Po bardzo gruntownym i sumiennym rozpatrzeniu i poznaniu nawskroś tej kwestji dyr. G. Kohn nie widzi w warunkach obecnych innego jej rozstrzygnięcia, jak projekt komisji.

Rada po bardzo szczegółowym rozpatrzeniu protokołów i rezolucji komisji, o zbudowanie małej elektrowni kosztem 200,000 mk. przychyliła się do decyzji tej jednogłośnie.

O nową Radę miejską.

Po załatwieniu sprawy powyższej, na propozycję dr. Marczewskiego Rada uchwaliła jednogłośnie wniosek następujący „Rada prosi usilnie Magistrat o najprędze wezwanie do czynności nowej Rady miejskiej”.

Po uchwaleniu tegoż p. nadburmistrz Knoblauch oświadczył, że sprawa wezwania do pełnienia czynności nowej Rady uległa zwłoce wsku tek przyczyn natury technicznej, które już usunięto, to też nowa Rada już w najbliższym czasie rozpocznie swe czynności.

Wrażenia z posiedzenia.

Zdaje się, że powyższe załatwienie tej trudnej do rozwiązania kwestji, a bardzo poważnej dla miasta, uważać należy za jedyne i możliwe w warunkach obecnych, gdyż jest ono zgoda inne od poprzedniego projektu Magistratu, który pociągnąłby bardzo znaczne koszty.

Projekt budowy małej stacji elektrycznej o sile 350 HP jest zasadniczo inny od tamtego, to też Rada słusznie pierwszy odrzuciła, a ten, uznając rzecz w istocie za praktyczną — uchwaliła.

Gra tutaj też wielką rolę i to, że nowowzniesiona stacja elektryczna stanowić będzie wyłączną własność miasta.

Współdziałajcie w organizowaniu kwesty „Ratujcie dzieci”.

KRONIKA.

Dzisiejsze święto.

Po upływie 40 dni po swem zmartwychwstaniu Chrystus w obecności 11 apostołów na górze Oliwnej, wstąpił do nieba. Na pamiątkę tego obchodzona jest w kościele chrześcijańskim uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego, przypadająca w 40 dni po Zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa.

Uroczystość ta, uważana za jedno z czterech świąt głównych, obchodzona jest w kościele wschodnim od czasów Grzegorza Nyssenkiego i Jana Złotoustego, a w kościele zachodnim od czasów św. Augustyna. **Zebrań Kobiet Polskich.**

Staraniem Wydz. Wych. przed szkolnego przy P. M. S. im. św. Józefa w przyszłą niedzielę o g. 2 i pół w sali „Ogniska Robotniczego” odbędzie się zebranie Kobiet Polskich, na którym będą wygłoszone dwa odczyty: „O zachowaniu dzisiejszej kobiety” i „O zadaniu wychowania”, na-

stępnie będą powzięte pewne rezolucje dotyczące spraw wychowania i stanowiska kobiety wobec chwili dzisiejszej.

Dzisiaj bezpłatny koncert w parku Staszica.

Dzisiaj we czwartek d. 17 b. m. od godz. 5 do 6 i pół w parku Staszica grać będzie orkiestra Straży Ogniowej Ochotniczej. Wejście bezpłatne.

Inowacja ta jest bardzo pożądaną i zostanie napewno ocenioną należyście przez nasz ogół.

W kwestji bonów.

Jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach wydane będą przez p. szefa administracji przy general-gubernatorstwie w Warszawie, przepisy, dotyczące ostemplowania bonów Warszawskiego Banku Handlowego. Bony te będą zaopatrzone nadpisem, iż kurs zamiany oznacza się 1 rubel = 2 markom 16 fenigom polskim. Obieg takowy będzie dopóty, dopóki nie będzie już braku drobnych pieniędzy.

Większa ilość drobnych pieniędzy w walucie markowej przypuszczalnie nadesłana będzie do Częstochowy już w najbliższym czasie. Miejsca, gdzie bony będą ostemplowane na walutę markową będą wkrótce ogłoszone.

O egzaminach maturalnych.

Wobec niemożliwości utworzenia w roku bieżącym komisji egzaminacyjnej dla maturalistów, 8 klasowe średnie zakłady naukowe przeprowadzić mają egzaminy na własną odpowiedzialność. Jednakże kierownicy tych zakładów mogą zwracać się do urzędu szkolnego w Warszawie, aż do dnia 14 lipca r. b., o uznanie swych świadectw za dostateczne do wstępowania do wyższych zakładów naukowych. Egzaminy dla eksternów odbędą się we wrześniu. Wkrótce ogłoszone będzie, gdzie i kiedy należy składać odnośne podania.

Godne naśladowania.

Zaledwie powstał projekt urządzenia w Częstochowie loterii fantowej w czasie wielkiej kwesty, a już R. O. m. Cz. może się pochwalić ofiarnością ziemian z wieluńskiego, którzy przyrzekli nadesłać do Częstochowy cenne fanty.

Za przykładem ziemi wieluńskiej pójdzcie zapewne bliższa i dalsza okolica Częstochowy.

Czekamy...

Komisja sportowo-gimnastyczna.

Komisję sportowo-gimnastyczną Komitetu „Wielkiej Kwesty” w Częstochowie tworzą pp. A. Czerbak, Janicki, Jarosz, Krakowiecki, Kożan, Lewandowski, ks. kan. Metler, Miłaczewski, dyr. W. Płodowski, Reszke, L. Starzyński i Wróblewski.

Wspomniana Komisja działaczką będzie pod przewodnictwem mec. M. Kokowskiego — prezaesa T-wa Gimnastycznego, które obejmie kierunek ogólny popisów gimnastycznych.

O wielki koncert i loterię w parku.

R. O. m. Cz. zwróciła się do Magistratu m. Cz. z prośbą o udzielenie pozwolenia na urządzenie wielkiego koncertu z loterią fantową w parku Staszica, w czasie wielkiej kwesty p. h. „Ratujcie dzieci”. Przypuszczają, że Magistrat wszel-

kiemi siłami popierać będzie dążenie R. O. m. Cz. do zebrania jak największych plonów kwesty, jak to ma miejsce w innych miastach Królestwa.

Ze sportu.

Dziś wezwartek 17 b. m. o g. 4 po poł. na placu przy ul. Jasnej odbędą się zawody piłki nożnej, urządzone przez T. w. "Piechur".

Zawody zapowiadają się nadzwyczaj interesująco. Przygrywać będzie jedna z orkiestr szkolnych.

Bilety w cenie kop. 10 (dla uczniów), 20 i 85 do nabycia na miejscu.

Sprawozdanie z dnia kokardki.

Sprawozdanie z dnia kokardki urzędowej staraniem Ligi kobiet w dniu 8 maja 1917 r.

Przechód z woreczków rb. 188 k. 61

Rozchód, tasiemka, szpilki, pranie woreczków rb. 23 k. 10

115 . 51

10 proc. od rb. 115 k. 51 na R. G. O. 11 . 50

Czysty zysk rb. 103 k. 90

Czy może być coś bardziej aktualnego?

Podczas wielkiej loterii fantowej w parku Staszica, na rzecz Kwesty „Ratujcie dzieci” dominującą częścią fantów będą najbardziej dziś aktualne: mąka, cukier, kasza, kartofle, węgiel itp. drogocenne obecnie artykuły.

Mia May w Częstochowie.

Poraz drugi już gości w Częstochowie, tym razem na ekranie „Odeonu” słynna z piękności i nieporównana artystka kinematograficzna Mia May, występująca w wielkiej tragedji w 6 ciałach p. t. „Biedna Ewa Maria”.

Stagnacja na cmentarzu.

Dozorca grobów na cmentarzu częstochowskim, których głównie utrzymanie stanowiła placą za konserwację grobów, odczuwają ciężką stagnację.

Nie mało na tem cierpią i mogiły, które po długotrwałej zimie wymagają uporządkowania.

Szkodliwe przesady.

Wobec braku środków żywnościowych, zawierających dostateczną ilość składników odżywczych, nie powinno się lekceważyć niczego, co by mogło być użyte z korzyścią na pokarm dla ludzi.

Mało również czynimy w celu zapewnienia organizmowi naszymu potrzebnego białka przez niedostateczne wyszukiwanie na pokarm dzikiego ptactwa, mniej pożytecznego w rolnictwie i ogrodnictwie, którego chwytanie i zabijanie dozwolone jest w ciągu całego roku.

Wróble naprzykład, zarówno młode, jak i stare, smażone, pieczone lub duszone, są znakomite: można je schrupać ze wszystkimi kosteczkami.

Ale wróbel jest mały i sporo tych ptaszeków złowić trzeba, żeby się należyście najęść. Są jednak ptaki stosunkowo duże i zdadne na pokarm, których niewiadomo dlaczego, nie jada my.

Ptakami tymi są szare wrony i czarne gawrony, obficie gnieżdzące się po lasach i gajach naszych. Mięso z nich, zwłaszcza młodych przed wyfrunięciem z gniazd, po upieczeniu smakiem przypomina gołębie.

Starych wron i gawronów piec nie należy, gdyż są twarde, natomiast można je gotować, mając możliwość zrobienia na rosole zupy i zjeżenia mięsa w postaci gotowanej.

Ponieważ dokładne oskubanie tych

ptaków jest dosyć trudne, lepiej jest małym nożykiem obciągać je ze skóry. Dodać musimy, że w niektórych okolicach kraju wyrostki, pasący bydło, poznali się już dosyć dawno na tem, że młode wrony i gawrony są smaczne i wybierają je z gniazd, na ogniskach, rozkładanych w polu, pieką i zjadają z prawdziwą przyjemnością.

W Niemczech w ostatnich latach nierzadko spotkać można wrony i gawrony na targach miejskich, sprzedawane przez przedsiębiorczych ludzi, zajmujących się ich chwytaniem czy strzelaniem. Tylko my ze szkoda, własną nie potrafiliśmy się, pomimo ciężkich doświadczeń losu, wyrzec przesady.

Epizod z roku 64-90.

(Z dziejów Częstochowy).

nap. St. Rumszewicz.

(Dalej ciąg.)

Morze głów ludzkich wciąż napływa..

Si nie kordony złożone z żołnierzy witebskiego pułku piechoty powstrzymują fale ciekawych.

Nagle cisza zapanowała dookoła.. To nadjeżdżała wojskowe kibitki rosyjskie wiozące powstańców. A jest ich tylko trzech.

Postać pierwszego Masiewicza potężna mimo pięciu krzyżyków o rozrosłych barach góruje nad innymi, jak przeraża dąb pospolity dróbliąz leśny.

On zaś patrzy bardo na tłumy, a potem na wspomnienie bliskiej śmierci w wielkich błękitnych jego oczach, zjawia się jakaś mgła rozrzewnienia. A mimo to w tym przygnębieniu wygląda krzepko i rycersko. Nerwowym ruchem dotyka jasnego, sumiastego sarmackiego wasa, a potem przesuwając dłoń po zwilgotniałych oczach.— Otrząsa się jednak i wraca do dawnege stanu, bo to wesoly syn ziemi krakowskiej, pochodzący z miechowskiego.

Kiedyś jeszcze przed ruchawką nazywał się Chlebowski. Przed poborem jednak uciekł do Prus i tam do służby wszedł się stopnia „frajtra”, jako poddany pruski z paszportem wydanym na imię Józefa Masiewicza osiadł w Częstochowie. — I tutaj pracował na chleb powszedni, jako kominiarz.

I tak upływały długie lata w ciężkiej pracy.

Nastaly jednak chwile powszechnej ruchawki, kiedy zapalne żywioły rzuciły się do zbrojnego protestu przeciwko carskim siepaczom... Jednym też z pierwszych wstąpił w szeregi narodowe Masiewicz i pełnił w szeregach powstańczych trudny obowiązek: zandarma polskiego.

Obok tego obrzyma nikiym dzieckiem wydaje się szewc Michałski. — Szopyły blondyn o twarzy starannie wygolonej i ozdobionej małym wąsem, twarzy pospolitej i bez wyrazu, o bładych, wypłowiałych oczach patrzy błędnie przed siebie.. Tępa o bojętność i na wpol głupkowaty, uśmiech przewijają się twarzy jego.

Tabela nieurzędowa

wygranych i Loterii Klasowej Rad y Głównej Opiekuńczej.

We wtorek w pierwszym dniu ciągnięcia VI-ej klasy główne wygrane padły na numery następujące:

25,000 rb. na nr. 9550.

3,000 rb. na nr. 17302.

2,000 rb. na nr. 18725.

850 rb. na nr. 11061.

200 rb. nr. nr. 1279 1421 1785

4779 5284 6740 6811 6963 9588 9902
11016 12185 14048 17597 17760 18350
21628 24605 28513

Po rb. 100 Nr. Nr. 412 927 1588
3737 6392 8704 9283 10071 12028
13405 15568 16404 17244 19498 19986
20181 21981 21568 22925 23234 24678
26187 26910 26700 28508 29380 99830
29925.

Z ostatniej chwili.

Komunikat niemiecki

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 16 maja.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Przy niekorzystnym powietrzu była działalność bojowa stosunkowo mała.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu.

Po obydwóch stronach Craonny i na północ od Prosnos trwa wzmocniona działalność artylerji bez przerwy dalej.

Na wschód od La Neuville wtargnął bataljon marszijski na szerokości 600 metrów do rowu niepryjaciela i utrzymał nowo zdobyte stanowisko przeciw kilku atakom prowadzonym z silnymi siłami. 175 jeńców, jak i liczna broń wszelkiego rodzaju wpadła w ręce walecznych wojsk.

Front wschodni:

Położenie nie uległo zmianie.

Front macedoński.

Ozywiony ogień między Prespą a jeziorom Doiran przynosił się i na front nad Strumą.

Przeciwnicy nasi stracili 13 maja 14 samolotów i 1 balon na uwięzi, 14 maja 7 samolotów.

Pierwszy gen. kwaterymistrz Ludendorff.

Ofiary:

Zamiast wieńca na grób Babeli, Kazimierz i Jerzyk Piętkowscy skadają Mk. 20 na kwotę Ogólno Krajową „Ratujcie dzieci” kwit 194

NADESLANE.

Szanowny Panie Redaktorze! Uprzejmie prosimy o łaskawe zamieszczenie w swym poczynym „Gońcu” następującego wyjaśnienia:

Zapowiedziane na wtorek 15 maja przedstawienie amatorskie w teatrze Paryskim, z powodu nagłego wypadku, jakiemu uległa jedna z pośród naszych amatek, która idąc do teatru upadła na schodach i zwichnęła nogę, nie mogło dojść do skutku.

Wobec powyższego, w imieniu osób biorących udział w zorganizowaniu wyżej wspomnianego przedstawienia, wszystkich którzy raczyli naszą pracę, a także i cel poprzec, najuprzejmiej przepraszamy za zawód, jaki ich spotkał.

Mamy niepiękną nadzieję, że w dniu 21 | V r. b. w którym odegramy zapowiedzianą na dzień 15 | V komedję „Ciepła wdówka” wszyscy którzy raczyli łaskawie poprzec obrony przez nas cel, poprą go także i w dniu tym.

Dochód z przedstawienia w dniu 21 | V r. b. przeznaczamy na korzyść osób wstępujących się zebrać z pośród miejscowej inteligencji, które z powodu obecnej wojny znalazły się w warunkach nader krytycznych.

Bilety nabyte na dzień 15 | V są ważne.

Racz przyjąć Szanowny Panie Redaktorze wyrazy szacunku i poważania.

ORGANIZATORZY.

Następują podpisy

Częstochowa, 16-V-173

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.
 Program od Czwartku 17 do Niedzieli 20 Maja 1917 r włącznie

W SZPONACH APASZA

Wstrząsający hiszpański dramat erotyczny w 3-ch wielkich aktach.— W rolach głównych słynna piękność i znakomita artystka **ERNA MORENA** i **TIETZ**.

8-me Nieszczęście!

Pełna śmiechu farsa w 4-ch aktach z głośną artystką **DORIT WFIXLER** w roli głównej.

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.
 sensacja! Od wtorku 15 do soboty 19 Maja r. b. Sensacja!
 Słynna z piękności i talentu, nieporównana artystka

M i a M a y

występuje w roli tytułowej w wielkiej tragedji życiowej w 6-ciu aktach:

Biedna Ewa Marja

Szczegóły w programach.

Pomimo wielce kosztownej dzierżawy obrazu — **Ceny miejsc niepodwyższone.**

Uwaga: Początek przedstawień w **dnie powszednie** o godzinie 6-jej po południu.—

Zarząd Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza
Two Opieki Szkolnej w Częstochowie.

Niniejszym zawiadamia osoby zainteresowane, że egzaminy wstępne przed wakacjami rozpoczną się dnia 4-go czerwca.

Podania o dopuszczenie do egzaminów przyjmuje kancelarja Gimnazjum tylko do dnia 1-go czerwca.

8-mio klasowe Gimnazjum żeńskie Leonii Komar
 zawiadamia że egzaminy dla nowowstępujących uczennic będą trwały od 1-go do 12 Czerwca
od godz. 9-jej do 1-jej.

Wyszły z druku

„Polska”

1-a księga adresowa Król. Polskiego dla handlu przemysłu i rolnictwa
Cena Mk. II. 60

„Deutschlands - Industrie”

Cena Mk. 5. 60

Wysyłka po otrzymaniu należności, pocztą, franco.

Wydawca RUDOLF MOSSE Biurowy
 Przyjmuje ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych po cenach nominalnych

Warszawa, Marszałkowska Nr. 124

Stanisław RUMSZEWICZ
 adwokat przysięgły
 w Częstochowie ul. Piękna (dawnej Cerkiewna) № 4 (pierwsze piętro nad b. biurom adresem).
 Przyjmuje od 2—3 po poł.

DOKTOR MEDYCZNY
Paweł Broniatowski
 w CZĘSTOCHOWIE
 ul. Panny Marji № 21.
Choroby skórne i dróg moczowych.
 Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
 Panie od 12—1 po południu.

Ogólnie polecany przez p. p lekarzy
SAPINOL, J. BOBAKOWSKIEGO
 w Warszawie
 z marką ochronną „SOSNA” daje prawdziwą sosnowo-balsamioną kąpiel.
 Żądać wszędzie.

LEKARZ-DENTYSTA
Michał Grejniec
 w Częstochowie
 ul. Panny Marji № 10.
 Choroby zębów i jamy ustnej.
 przyjmuje codziennie
 od 9—1 i od 3—7 wieczorem.

Pensjonaty Drowej A. Sawickiej
Giechocinek
 dworek „Juljanówka” otwarty od 1-go maja
KONSTANCJAN
 dworek „Irena i Jutrzenka” otwarty od 10 maja. Wiadomość pensjonat Drowej Sawickiej w Warszawie Hypoteczna № 5.

Kupon karty żywnościowej № 15
 Miejska Deputacja Żywnościowa podaje do wiadomości, że kupon karty żywnościowej № 15 na pół funta kaszy za 14 fenigów ważny jest jeszcze tylko do **Soboty dn. 19. b. m.**
 Posiadacze więc tych kuponów winni nabywać do wskazanego terminu w Sklepie Detalicznym Deputacji przypadającą ilość kaszy.

100 rb. nagrody
 otrzyma ten kto da znać właścicielowi Wojciechowi Janikowi wieś Ługi Nr. 30 gmina Przystajki o miejscu pobytu skradzionej kieszki żrebnej młoci konstanzowatej grzywa i ogon osarnej, z gwiazdką na czole, prawa tylnia noga biała ze znakiem M. M. 374—

Lokal po szkole p. Wigurskiej do wynajęcia na szkołę ul. Teatralna 31 334—

Potrzebny stróż umiejący się obchodzić z motorem opalanym koksem. Wład. w! Gołocin

Znany dekorator b. pracownik fermi ogrodniczej Roman Słabiak dnia 17 b. m. otwiera **Kwiaciarnię** przy ul. Panny Marji № 26

Zakład krawiecki F. Bieleckiego z dniem 15 b. m. został przeniesiony na ul. Panny Marji № 39 d. Cętkowskiego I piętro od frontu o czem mam zaszczyt zawiadomić Ss. Klientelę.

Do sprzedania dwa bilardy kregielkowy i piramitkowy. Wład. Rynek Wiel. 55 Józef Gł.

Mleczarnia i Bufet
 z dniem 17 Maja otwarty w parku powiatowym. 376—

Potrzebny starszy chłopiec do kantoru pism Teatralna 11. 368—

Do sprzedania dwie książki miesięczne mogą być sprzedane razem lub oddzielnie. Wiadomość Piękna № 6 stróż wskaze. 369—

Lokal po szkole 7. Garzdeckiej i Bussa od Lipca do wynajęcia. Centralna 5. 335—